

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fil.
Fél évre	4 kor. — fil.
Negyed évre	2 kor. — fil.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköázásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszöres hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1903. Oktober 11.

2. szám.

Teendőink a jövőben.

(Folytatás).

Számtalanszor volt már alkalmunk hangoztatni hogy erdészeti és vadászati altisztek boldogulásának legnagyobb és csak nagyon nehezen elhárítható akadály a szétszórtságukban rejlik. A szolgálat tág mezején ugyanis ez a két testület annyira szét van tagolva, hogy alig van hazánknak olyan vidéke, a melyen kisebb területen csak legalább öt-tíz altisztet lehetne tömörebb csoportban találni. A nagy többség egyesével s legföllebb kettesével van szétszórva legnagyobbbrészt kint az erdők mélyén, kisebb részben apró falvakban s városkákban.

De még ez is hagyján, lenne, ha legalább az egymás közelében élő és szolgálatot teljesítő az a néhány altiszt jó egyetértésben élne, egymással összetartana, egymáson bajtársi szeretettel csüggne. Sajnos, e helyett ugyszólván éppen az ellenkezőjét tapasztalhatjuk. A kartársak idegenkednek egymástól, nem füzi őket sem igaz bajtársi sem baráti kötelék egymáshoz, nem ritkán agyarkodnak egymás ellen; a helyett, hogy nehéz szolgálatukban támogatnák egymást, kiki a maga saját útján haladni kívánna. Arról, hogy egymáshoz vonzódnának, hogy a szolgálatnak terhére megosztással és együttes teljesítéssel igyekeznének viselni s így azon könnyíteni, alig lehet szó.

Természetes, hogy addig, míg ilyen szinte természetellenesnek is mondható viszony fog uralkodni az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnél, alig lehet szó annak akár elkölcsi, akár anyagi gyarapodásáról.

Elodázhatlan szükség tehát módokat és eszközöket keresni arra, hogy a szétszórta elő erdészeti és vadászati altiszti személyzet egymáshoz közelebb hozassék s az egymással való érintkezés, az egymáson való segítés lehehetővé tétessék.

Ez a kérdés már ismételtelen fel volt vetve lapunkban s megvitatásának a vége mindig az lett hogy az erdészeti és vadászati altiszteknek mulhatlanul szüksége van egy olyan egyesület megalakítására, mely kizárólag az ő szolgálati és személyi viszonyaikkal foglalkoznék és az ő erkölcsi — de lehetőleg anyagi — érdekeiket is védené és előmozdítaná.

Ilyen egyesület megalakításának szükségeségét hangoztatjuk ma is és nem is szününk meg hangoztatni mindaddig, míg csak annak megalakulása sikerüli nem fog, bár nem lehet tagadni azt, hogy ilyen egyesületnek a megalakítása, de kivált a fentartása felette nagy nehézségekbe ütközik. Eltekintve ugyanis attól, hogy az erdészeti és vadászati altiszti személyzet legnagyobb része ha nem is nagyon szorult, de legalább is felette korlátolt anyagi viszonyok között él s így terhére esik bármily csekély anyagi áldozatnak a meghozatala, a mi pedig akármilyen

egyesület megalakításánál és fentartásánál el nem odázható, nehézségbe ütközik egy országos erdészeti és vadászati altiszti egyesület megalakítása a leendő tagok nagy szétszóródottsága és terhes szolgálati viszonyaik miatt is.

Minden egyesület ugyanis ha többször nem, évente legalább egyszer közgyűlést köteles megtartani, ha már más egyébért nem is, legalább abból a célból, hogy tagjainak és a nagy közönségnek beszámoljon egy évi munkálkodásának az eredményéről és megállapítsa a jövő év munkatervét, ahhoz pedig, hogy az ilyen közgyűlés határozatképes legyen, mindig a tagok legalább egy harmadrészének a megjelenése szükséges, mert ennél kevesebb csak abban az esetben hozhat jogérvényes határozatokat, ha az első közgyűlés megtartása a tagok részvétlensége folytán nem sikerülne s ilyen kikötéssel egy újabb lenne összehíva.

Nekünk feltételeznünk kell, hogy egy megalakítandó országos erdészeti és vadászati altiszti egyesület tagjai számának több ezerre kellend rugnia, könnyen elképzelhető tehát, hogy a tagok nagy szétszóródottsága és szegénysége, de meg terhes szolgálati viszonyai mellett milyen nehéz lenne a közgyűlés megtartásához szükséges tagok számát összehozni.

Élénken illusztrálja ezt a nehézséget az Országos Erdészeti Egyesület, melynek évi közgyűléseit az ezer körül járó tagok közül alig látogatja 10—15 százalék, pedig ennek tagjai

legnagyobb részben erdészeti tisztviselők, jó részben földbirtokosok, tehát nem csak sokkal függetlenebbek, de módosabbak is az altisztek-nél s így jobban módjukban állana egyesületük közgyűlésein részt venni. Éppen most foglalkozik ezzel a kérdéssel laptársunk, a Magyar Erdész, mely egyik legelső szószólója az erdőtiszteknek s kiindulva abból a nehézségből, mely az Országos Erdészeti Egyesület közgyűléseinek látogatásánál nyilvánvaló, vidéki körök felállításának a kérdést veti fel és tárgyalja.

Mi a magunk részéről egy erdészeti és vadászati altiszti országos egyesület kérdésének a megoldását szinte csak fiókgyesületek megalakításával tartjuk lehetségesnek s hogy az előbbi megalakíthassuk, mulhatlanul szükséges előzőleg a vidéki egyesületeket létesíteni, melyek azután már mint önálló testületek lennének alkotó tagjaivá a közös országos egyesületnek, mind a vidékiek központjának.

Egy másik nehézsége azonban az altiszti egyesületek megalakításának még abban is nyilvánul, hogy ezeknek nem csak a szolgálat szellemi és erkölcsi oldalával, de anyagiakkal is kellene foglalkoznia, a mennyiben egyik fő feladatát képezné, vagy legalább kellene, hogy képezze tagjai anyagi jólétének az előmozdítása, kivált pedig családtagjaik jövőjének a biztosítása, valamint lehetőleg gyermekeik iskolai neveltetésének az előmozdítása.

Nyilvánvaló tehát, hogy egy ilyen sokoldalu

A hü apportírozó.

Nem mondom meg sem azt, hogy hol történt, sem azt, hogy kivel történt. mert mint békés természetű ember nem szeretnék az utóbbival vitába, vagy éppen párbajba elegyedni, hanem azt nyílt homlokkal állíthatom, hogy a dolog valóban megesett olyan módon, a hogy azt itt elmondandó vagyok.

Valahol, mondjuk hogy egy felső vármegyei városkában, méltó feltűnést és bámulatot keltett a regálebérlő uszkár kutyája akár akkor, mikor a szakácsné után vitte a mészárszékből a kosarat, akár akkor, mikor gazdája, a pocakos Grünstein Pinkász ur kísértélt vele a kertek aljába az ott folyó patak partjára és apportírozhatta vele egyaránt a vízbe dobott fadara-

bokat és köveket. A kitűnő uszkár agyanis a víz alatt is éppen úgy ügyeskedett, mint a víz felett s bármit dobtak is be a patakba, azt annak fenekéről rögtön kihalásztá és odavitte a gazdájához.

Történt egyszer, hogy Pinkász ur ilyen kirándulása alkalmával azt tapasztalta, hogy a patakban csak úgy hemzsegnék a szebbnél szebb halak s ettől a pillanattól nem volt többé nyugodalma, mindig csak azon törte a fejét, hogy mikép juthatna valami könnyű szerrel hozzájuk, mert a vízzel pincéjén kívül alig volt még másutt érintkezése, a mihez pedig legkevesebbet értett, az éppen a halászat mestersége volt. E fölött való tépelődéseiben olvasta vagy hallotta azután, hogy dynamittal milyen könnyű szerrel lehet nagy pusztítást tenni a halakban s nem gondolva sem az ezzel járó életveszedelemmel, sem a törvénynek tilalmával, elhatározta, hogy legközelebb kísérletet fog tenni.

A gondolatot csakhamar követte a tett. Dynamit-hoz könnyű szerrel juthatott, hiszen a kőfejtő mun-

egyesület létesítése felette nehéz s nem lehet pillanat műve, hanem hosszas tanulmányozást és nagy körültekintést igényel, így tehát indokolt dolog hogy ezzel a kérdéssel behatóban foglalkozunk.

Folytatása következik

A kóborebek determinációja.

— Irta: **Vihar Győző.** —
(Vége).

A törvény olyan szigorú értelmezése, mint az a kuriai határozat száraz szavaiból kitetszik, képes valódi kutyamartirokat teremteni.

Ezek nem kóbor ebek, ezek hűséges követői, esetleg életveszélyek közt lévő gazdájuknak, szerelmes bohócok, kik részben szeméremérzetüktől ösztönzötve, részben a pajkosságtól, üldözésektől menekülendő, de részben a versenytársak közül leendő szabadválasztás biztosítása kedvéért is, elhagyták a házi tűzhelyet s bebotlottak a veszélyes, a reájuk nézve halált hozható tilosba, mely már a kertek alatt veszi kezdetét.

Az ilyen fölfogás helytelen értelmezése a törvénynek magának és hihetőleg a kuria intencziójának is.

De más körülmények közt is veszélybe juthat főleg a kopó, a tacsó és az agár, még pedig anélkül hogy a »kóbor eb« bélyegző és a rendes vadászkutya társaságból kiközösítő jelzővel joggal lehetne illetni.

Mielőtt tehát valamely ebet a reá halálos veszedelemet hozható »kóbor« néven elkeresztelnénk, mind eme viszonyokkal és helyzettel komolyan le kell számolnunk és pedig annál inkább is. mert az 1883-ik évi XX-k t.-cz. 17-ik §-a továbbá ezt mondja: »Ha a vadászatra jogosultak vadászebei idegen területre át-

mennek, ott az illető vadászatra jogosult által letartóztathatók mindaddig, míg gazdáik az okozott károkért teljes elégtételt nem adtak; a kártérítés iránti követelés joga az ebek le nem tartóztathatása esetén is fennmaradván.«

Ez a § egy figyelmeztető intézkedés a törvényben az ítéletek elhamarkodása, a szenvedélyesség és a netalán-táni bosszu mű ellen; a minek fenytő megtorlása lehetne.

A »kóbor« a gazda nélkül vadászó ebnek vannak feltűnő ismertető jelei. Valamire való vizsla nem igen távozik el gazdája köréből; inkább természete ez a kajtoló ebeknek; de a »kóbor« eb nem csatangol és különösen nem időzik az utakon; az ilyen kerüli az embert, attól fél, előle bujik és szalad; mintegy érzi bűnös voltát s eme gyanus magastartásával legott fölébreszti a gyakorlott vadászbán a figyelmet; keresztül-kasul futkos a területen keresve és hajszolva a vadat gazdátlanul; szótól, fütyentéstől még inkább neki iramodik, rendesen még ha áll, kaparász, les is; mi az egérsző ebeknek szokása.

A »kóbor ebnek« irhája rendesen harmatos, nedves és sáros; mert kirándulásához rendesen a hajnali órákat szokta választani, a mikor is a vad szimatja még erősebb; különösen sárosak a »kóbor ebnek« melső lábai, szügye és hasaalja, az orrán egész sárkoszoru sokott képződni, a földbe, a vájt lyukakba való beszagolástól.

Ha az ebnek eme gyanus és föltétlenül figyelmet ébresztő magatartásáról meggyőződünk s ha azon a többi tünetek is felismerhetők, akkor igenis kóbor ebbel van dolgunk, melyet minden hivatásos vadásznak joga és egyszersmind kötelessége is pusztítani; de eme ismertető jelek nélkül nagyon bizonytalan az, ha az idegen vadászterületen lelt eb nem valami kiméletet érdemlő nemes vizsla-e? melynek elpusztításával több

kások mind nála vásárolták a száverősítőt, az azzal való bánást is könnyen eltanulta. Nem is habozott soká, hanem egy verőfényes sábeszi napon kísétált a dynamittölténnyel és a hozzá való jó hosszú zsinórral felfegyverkezve a patakhoz s nem hogy nem bánta, de még örült neki, hogy uszkárja, a derék Káro nyomon kísérte, legalább kéznél lesz ha majd a halakat ki kell halászni.

A patak partján megállni, a zsinórt meggyújtani és a töltényt a vízbe dobni pillanat műve volt s Pinkász ur megkönnyebbült szívvel huzódott el a parttól, hogy lesse a hatást, de ekkor olyas valami történt, a mire nem számított s a mi a legnagyobb rémületbe ejtette. A hűséges uszkár ugyanis alig hogy meglátta, hogy gazdája bedobott valamit a vízbe, szokása szerint most is nyomban beugrott s pillanat alatt már felbukott, szájában hozva az égő kanóccal ellátott dynamitot s vitte azt farkcsóválva gazdájához. No hiszen ennek sem kellett több! Uccu! vesd el magad! Mintha csak ostorhegyre kapták volna, úgy neki lódult

árkon bokron keresztül egyenest a kerteknek, a derék Káro azonban rögtön nyomon követte.

Most azután olyan hajszá kezdődött, a milyennek párját ritkán lehetne találni. Elöl a pocakos Pinkász ur, lihegve, lohogva, hol elbukva, hol felugorva, homlokán halálos verejtékkal, nyomában pedig kutyája a sístergő kanócos tölténnyel s bámuló pofával, hogy miért nem akarja azt tőle gazdája átvenni.

A szerencsétlen ember már-már erejét veszítve összeroskadt, midőn utolsó erejét összeszedve a kertek kerítéséhez ért s végső erőfeszítéssel átvette magát azon, nagy zuhanással elterült annak tulsó oldalán. A hűséges kutya már ide nem követhette, mert éppen abban a pillanatban, mikor ugrásra készült, dördült el a dynamit és a szegény állatot darabokra tépte.

A dördüléstől való ijedtében Pinkász ur is elájult s arra menő emberek szállították lakására, hol azután hetekig nyomta az ágyat s nagynehezen felépülve erős fogadást tett, hogy soha többé dynamittal halászni nem megy. Annyi bizonyos, hogy a kiállott rémület alaposan

bánatot, bosszúságot és kárt okozunk ember- és vadász-társainknak, mint hasznát mennyit szerzünk magunknak.

És soha ne feledjük el, hogy a kölcsön kenyér visszajár!

A »kóbor ebek« megítélésénél legyünk tehát mindenkor óvatosak, körültekintők; alkalmazkodjunk a törvény félreismerhetlen intenciójához és ne engedjük vadászismeretünket, humánus érzületünket a kir. kuria határozata, rideg szava és holt betűi által félrevezettni.

Én nem kimélem a »kóbor ebeket«, de védem a hasznos vadászebeket s vadásztársimtól ezek érdekében irgalmat kérek, már csak azért is, mert hisz a törvény 17-ik §-a nem engedi meg a vadász eb lelövését.

A vidra legbiztosabb fogási módja.

A V. és Á. után.

Mikor eleinte a vidra-fogást próbálgatni kezdtem, mindig ott állítottam fel vasaimat hol a vidra partra mászott és prédáját elfogyasztotta, vagy pedig ürülékét lerakta. Természetes dolog, hogy ezekhez a helyekhez egész váltó volt lecsuszva. A vasaimat ilyen helyeken a part szélére és a vízben állítottam fel, vagy pedig a kis csergedező érbe úgy raktam le, hogy alig három ujjnyi víz borította őket el. Így is fogtam vidrákat, de nagyon keveset. Sokszor hónapokon át kellett utána nézni, míg elvértve egy a törbe került. Bevallom, bosszantott az eset; mert a gödöllői kor. uradalom igazgatósága 10 korona fogópénzt fizetett egy vidráért, nemkülönben a szörme is a fogóé volt.

Minekután azonban már annyiszor meggyőződtem, hogy a vidra azon helyet, hol az ürülékét lerakja, pontosan betartja, következő fogási cselhez nyultam. Vasaimat először tükörtisztítára kitisztítottam,

lesoványította s fekete haja a rémes pár perc alatt teljesen megőszült. A ki pedig ezt nem hiszi, próbálja meg magán s akkor majd igazat fog adni elbeszélésemnek.

Halász.

A Pukk-féle szabadalom.

Lippa és környéke egyébről sem beszél most mint tokányi Schwarcz Abris uram mulatságos esetéről. A dusgazdag bérlőt a hadgyakorlatok előtt arról értesítette a főszolgabíró, hogy a király ő felsége Temeshidán két napig az ő vendége lesz. Schwarcz Abris nagyot ugrott örömeiben és tüstént hozzá fogott az előkészületekhez, hogy a felséges vendéget illő módon fogadhassa. A kastély szobáit selyem tápétával vonatta be; a régi butorok a padlásra kerültek és vásárolt drága pénzen újakat. Kocsi-számra hozatta kertjébe a délszaki növényeket. A tépcsőházba szobrokat állított, végezetül pedig gondoskodott egy

majd lánczostól a takaréktűzhely táblájára tettem, hol jól megmelegítettem a vasat s azután tiszta pancsolatlan viaszszal beeresztettem és hidegre tettem, hol a viasztól burkolat képződött a vason. Ezt csak azért tettem, hogy csapdáim rozsdamentesek maradjanak. Lakatosnál erős fekete pléhből egy lapátot csináltattam, mely tojásalakú és szélességében 30 cm, és magasságában 40 cm.

Készítettem azután egy jó erő száraz ákácfa-karót, mely a talaj kötöttsége szerint hosszabb vagy rövidebb. A karó felső vége vassal van összeszorítva és tetejében egy jó erős forgókarika, melyhez a lánczot erősítjük.

Ezekhez járul egy rövidnyelű balta és egy pléhből készült literfazék. Nemkülönben egy szürke, tiszta pakkoló papír, melyet itthon oly térfogatu gömbölyűre vágtam (keveset nagyobbra) mint a felállított vas területe. Felszerelésem ezek után a tiszta hátizsákba vándorolt és így elkészülve indultam a kiszemelt fogóhelyre. Igen tisztelt vidrapusztító társ, kíséred figyelemmel a folyó, tó, vagy patak széleit, találni fogsz oly helyet, hol a vidra az ürülékét lerakja és ezen helyet örökké, ha valami nem zavarja meg, betartja úgyannyira, hogy a lerakott ürülék hosszabb idői lerakás után annyira szaporodik, hogy egy kis dombocskát képez, ezek a helyek legtöbbszörre kis dombocskákon, mint öreg vakondtúrason, vagy természetes kis emelkedéseken vannak, ezeket a helyeket szereti a vidra legjobban használni. Ha tehát ily helyet találunk és egy pár napon át megfigyeljük, hogy ezt rendszeren látogatja, akkor kezdjük a vas felállításához. Ez pedig a következőképen történik: a vízben menjünk a fogóhelyre, s a velünk hozott késsel először az ürülékdombocskát vágjuk körül, ha ez megtörtént, a lapátot nyomjuk keresztül, és emeljük oly területet le, mint a vasunk felállított területe, hogyha ez megtörtént, tegyük óvatosan felre le, de úgy nehogy dara-

kedves kis meglepetésről is. A kastély egyik félreeső helyén (ahova a király is gyalog jár), valami ördögös szerkezetű masinát helyeztél el. Magyar találmány. A híres Pukk-féle szabadalom. Besétálsz a fülkébe, gyanutlanul leülsz s a következő pillanatba alulról fölzendül a Gotterhalte gyönyörű melódiája. Így felkészülve, izgatottan, szívszorongva várta tokányi Schwarcz Abris a hadgyakorlatok idejét. A hadgyakorlatokat megelőző nagyon beállít hozzá a főszolgabíró.

— Baj van, Abris bátyám. Nagy baj . . . Ő felsége a politikai válság miatt Budapesten marad.

— Végem van! Negyvenezer koronát kidobtam az ablakon.

— No, no. Nem kell ugy kétségbe esnie. Őt vagy tíz esztendő múlva megint csak itt tartják a gyakorlatokat.

— De én nem várhatok tíz esztendeig! Tudja-e, hogy a Pukk-féle szabadalomért kerek tízezer koronát fizettem? . . . Szolgabíró ur! Adjon legalább egy főherceget.

bokra törjön, (természetes ennek nem szabad valami nehéznek lenni, mert másképp a vas nem bírja ki). A lapáttal pedig vájjunk a vas részére, arra a helyre, honuan levettük a tetőt, oly mélyedést, hogy vasunk vízszintesen elbukjék, most vegyük elő a vasat, a karót pontosan a vas alá verjük, a lánczot (minél hosszabb, annál jobb) szépen egy helyre rakjuk most a vasat a tetejébe; (természetes fogásra legyen állítva, nemkülönben a rugó legyen elzárva, nehogy a vidra helyett a felállítót fogja meg) most tegyük a papírt a vas tetejére, hogy eltakarja s a leemelt ürüléket pedig kevés földdel óvatosan helyezzük a vásra, hogy egészen a régi látszata legyen. Ha ez sikerült, vegyük elő a pléhlitert és az egész területet locsoljuk le erősen vízzel. Így most minden úgy fog kinézni, mint eredetileg volt.

Ha mindez jól és ügyesen van csinálva, egy hét leforgása alatt a vidra bőre a felhuzó deszkán fog száradni. Ily módon több vasat lehet felállítani, de ezeket korán reggel meg kell vizsgálni. Ha elég hosszú a láncz és mély a víz, a vidra legtöbbször öngyilkos lesz, ellenesetben egy ütés elég az orrára és kiadja rabló lelkét.

1898. évben kezdtem ezen fogási módot és fogtam február hó elejétől június hó végeig (a naplóm szerint):

3/II 1898. 7 $\frac{1}{2}$ kiló nehéz nőstényt,

17/II „ 10 „ „ himet,

20/II „ 8 „ „ nőstényt,

13/III „ egy drb vassal együtt lopatott el. A vasat tavaly véletlenül viszakaptam.

30/IV 1898. egy nőstényt; 3 piczi kölyök volt benne, de éppen, hogy felismerhetők voltak.

10/V. 1898. egy nőstényt, két kis egérnagyságú magzattal.

Három vassal dolgoztam, most csak kettő maradt meg és szénakaszálás alkalmával ereket is ellopták. Nem állithatom, hogy volt-e esetleg bennök vidra vagy

sem, mert szolgálatom nem engedte meg, hogy utána nézhettem volna és mikor másodnap elmentem utánok nézni, a patak melléke le volt kaszálva.

Őszkor megint állítottam fel vasat és megint fogtam két vidrát; az elsőnek gereznája jó volt, de a másodikonak, miután csak négy-öt nap múlva nézhettem utána, mert el voltam foglalva, már elpállott a szőrméje.

A fogott és bemutatott vidrák után kaptam egyenkint 10 koronát. Gereznájuk tulajdonom maradt. Tehát a veszteségek dacára is kifizette magát fáradságom. Azóta fogtam vagy három darabot, de ugylátszik, hogy megritkultak.

Meg akarom még emliteni, hogy német vadász-könyvekben többször olvastam, hogy a vidrának csak a nyár elején vagy tavaszkor vannak kölykei, a mi nem felel meg a valóságnak, mert én már október második felében is találtam egy vidrafészket kutyámmal, a melyben 3 drb 2—3 hetes kölyök volt, ekkor az öreg vidramamát is meglőttem.

Most jelenti a vadór, hogy talált jó fogóhelyet. Majd holnap megtekintem, szükségem volna egy jó puffra, mert az enyém kopott lett.

A csalo szag. mi egymás, az mind lári-fári-pénzkeresés. Tisztaság és az ügyes felállítás az a „csalszag“.

Hangos.

Hasznos tudnivalók.

Az ezüst tisztítása. Olyan ezüstneműt melyet naponta meleg szódás vízzel mosunk és alaposan ledörzsöltünk, nem kell hetenként tisztítani. Tulerős vegyszerek nagyon is megtámadják a fémét. Biztos forrásból beszerzett ezüst tisztító szappan a legkönyebb tisztító szer, de a legmegbízhatóbb az, amit magunk készítünk a következő módon: Finomra törött

— Lehetetlent kíván, A főherceg Lippán lakik. Hanem tudja mit? Elszállásolok magánál egy tábornokot.

— Süsse meg!

— Nem tetszik? Akkor hát bekvártélyozom a jegyzőnél. Alászolgája!

— Ne rohanjon, főszolgabíró uram! . . . Hát

— izé — ha már csakugyan nem kaphatok egy főherceget. küldje azt a tábornokot . . . Végre az se kutya . . .

A tábornok másnap már bevonult a királynak szánt lakosztályba. Schwarcz Abris csak várta, egyre várta, hogy vendége kifejezést adjon elragadtatásának; de hiába várta. A tábornok alig fogadta a köszöntését, s ha olykor megszólította, boszusan hátat fordított neki.

Schwarcz Abrist ette a méreg, hogy még azt a híres Pukk-féle szabadalmat sem dicséri meg a vendége. Egy szép reggelen a pálmásorban sétálgatott a tábornok, amikor Schwarcz Abris hirtelen eléje került.

— Jó reggelt, kegyelmes uram! Hogy mint érzi magát az én szerény kis hajlékomban?

— Cudarul! Megezs a bosszuság! . . . Csak már szabadulhatnék innen! . . .

— Ugyan?!

— Mindennap bankett, dinom-dánom . . . Jólalkom a rogyásig, aztán . . .

— Nös? Aztán?

— Besétálok a fülkébe. Alig hogy leülök. egyszerre csak fölhangzik a Gotterhalte s azt nekem állva kell végighallgatnom. Egyebet sem teszek, mint hogy leülök, fölugrom; megint leülök, megint fölugrom . . . Pukkadjon meg, aki azt a masinát ide hozatta! . . .

Adomák.

Modern vadászok. Honnan van az, hogy egész társaságból csak Málé Miska hozott haza nyulat?

Mert alsóztak, és Miska elnyerte a többiek pénzét, és így csak ő vásárolhatott.

krétaport szalmiák-szeszszel összekeverjük, hogy egy sűrűn folyós keveréket adjon s ezt egy puha kefével rádözsöljük az ezüstre. Egy puha ronggyal ledörzsöljük és egy másik vászon kendővel utána töröljük. A szalmiakszesz feloldja a sárga és barna foltokat, melyeket az ezüst a levegőn, vagy pedig kénes anyagokkal (mint tojás, stb) érintkezve kap. A kréta pedig fényt kölcsönöz.

Tölteni való paprikát a következő módon tesszük el: Szép nagy paprikákat kiválogatunk, magvától és ereitől megtisztítjuk és egy háromliteres uborkás üvegbe úgy rakjuk be, hogy az üveg fenekére a nagyobbakat tesszük, erre sorban a kisebbeket, hogy lehetőleg kevés helyet foglaljanak el s több férjen az üvegbe. Ezután paradicsomot felfőzünk éppen úgy, mint ha eltevésre készítenénk. Áttörjük és ráöntjük a berakott paprikákra, hogy azokat elepje. Az üvegeket hólyagpapírral bekötözzük, ezután gőzbe tesszük és egy negyed óráig főzzük. Télen ily módon nagyobb változatosságot tudunk étlapunkba hozni, mert olyan töltött paprikákat adhatunk asztalunkra, a milyen másutt csak nyáron található. A paprikát a szokott módon kell megtölteni, a paradicsomot pedig levének használjuk fel.

Gyümölcscecet. A hullott gyümölcsöt, almát, körtét, szilvát, sőt gyümölcshéjat is fel lehet használni, ha tiszta. Apróra kell ezt zuzni és egy tiszta hordóba rakni, ahol azután forró vízzel leöntjük. Ha a gyümölcs nyolc-tíz nap múlva erjedni kezd, úgy egy rongyon keresztül egy másik hordóba ürítjük át, $\frac{1}{2}$ liter serélesztőt és egy darab fekete kenyeret teszünk hozzá, könnyedén elfődjük és meleg helyen addig hagyjuk állni, míg teljesen megsavanyodott és az erjedési folyamat teljesen befejeződött. Az ecetet most üvegekbe kell leönteni.

Éretlen szőlőből készített ccet. A szőlőszemeket kiperéseljük vagy még jobb, ha előzőleg összetörjük, először szítán, azután durva zsákvásznak áttörjük; azt a levét egy órahosszat főzzük, miközben gyakran lehabozzuk, ha kihül üvegekbe töltjük és napon vagy meleg helyen erjedni hagyjuk. Az ecetet tiszta üvegekbe huzzuk le és erősen bedugaszolva pincében tartjuk használatig. Így lehet az olyan szőlőt felhasználni, mely nem érett be.

H I R E K.

Halálozás. Egy visszaérkezett lappéldány címszalagjára tett megjegyzésből értesülünk arról, hogy Timár György urad, erdész, lapunknak elejétől kezdve buzgó hive Sikulán, Aradvármegyében elhalálozott. Adjon az Ur neki csendes pihenést és nyugalmat!

Erdőőri állásra hirdet pályázatot Breznóbánya szab. kir. város. A javadalmazás következő: fizetés 700 korona; szabad lakás, 14 m. lágy és 7 m. kemény tűzifa. Pályázni lehet f. é. október 30-ig.

Küzdelem a vadkannal. A múlt napokban néhány kovásznai vadász éjjeli lesen megsebesített egy

vadkant. Másnap hajnalban a vadászok ujólag kimentek az erdőre a sebesült dúvad üldözésére, melyet a sebesülés helyéhez közel sejtettek. Nemsokára lövésre is került a vadkan. A vadászok egyike, Deák Béla rálőtt, de mert nem találta halálosan, a már bősziült vad megrohanta őt és czombján megsebesítette. A megtámadott vadász segélyhívására a veszedelmes helyzetbe kerül Deák Bélához szaladt a közelben álló Csekme Károly nagyváradi honvéddadapród, kit meglátva a vadkan, rögtön rárohant, agyaráit csattogtatva. A bátor hadapród bevárta a támadást és egyetlen lövéssel úgy lőtte fültövön a nagy kant, hogy az menten felfordult. Ha közelben nem lett volna, vadásztársát szétmarczangolja a kan. Az elejtett kan százkilenczven kilogramm súlyu volt. A megsebesített Deák Béla állapota nem veszélyes. V. L.

A bankóesináló. Szentestről írják: Kálmán Gergely hírhedt bankóhamisító meghalt koldusszegényen. A hatvanas években szorgalmas tanulója volt az itteni református gimnáziumnak. Ötödik osztályos diák volt, a mikor Nagykőrösre származott el, ott folytatta tanulmányait és ott is vetemedett először a bűn útjára, a hamis bankóesinálásra, a mire a rendkívüli rajzoló talentuma vitte rá. Rajtavesztett a vétken, meg is bűnhődött érte és ahogy büntetését kiállta, úgy látszott, visszatér a jó utra. Elfelejtették ifjúkori botlását, a társadalom ismét befogadta és Kálmán Gergely tanító lett Gsöngölén, a szegedi tanyák között. A hirtelen való meggazdagodás ördöge azonban ismét megkapta. Ujra rabja lett a bankóesinálásnak és a csöngőlei tanítói lakásból bizony nem egy angyalos bankó röpült ki cinkostársai segítségével a közforgalomba, míg végre egy véletlen elárulta, fölfedezte ezt a manipulációját is, melyért azután tíz évi fegyházra ítélték. A mikor büntetése kétharmadát kitöltötte, szabadon bocsátották és az ekkor már megrokkant ember Szentestre jött haza címfestőnek. De nem ment sehogy a mesterség, az emberek huzódzkodtak tőle és Kálmán Gergely ismét a hamisbankó gyártására adta magát és ismét csak rajta vesztett. Megint a fegyházba kerülő vissza négy esztendőre. Mikor onnan legutóbb kijött, meg volt törve végképen. Magába szállt, megbékélt lelkiismeretével és koldulva tengette Szegeden az életét, melytől most a halál megváltotta.

Egy család tragédiája. Prázmár brassómegyei községből megrendítő családi dráma híre érkezik: Weér István államvasuti pályafelügyelő a múlt évben nősült meg. Házassága azonban nem volt boldog, mert a féltékenységre nem hagyta nyugodni. Imádkozt a szép feleségét, de féltette is szörnyen. Így aztán a viszálykodás mindennapos volt náluk. A szegény asszonynak ezelőtt öt hónappal gyermeke született. Azt hitte mindenki, hogy a kis jövevény meghozza a családi békét. A végzet azonban mást akart, Weér István féltékenysége nem lohadt le, s így az asszony élete valóságos szenvedés volt. De az asszony türt szenvedett némán, szótlanul. Az utóbbi időben meggyötört lelke elborult. Halgatag, magabazárkózott, buskomor lett. Gyakran emlegette, hogy jobb volna meghalni, mint így élni, míg végre minap reggel gyermekét karjára véve beleugrott a megáradt patakba. A szerencsétlen asszonyt és gyermekét elnyelték a hullámok. Az asszony testét az elősietett falusiak kifogták a vízből, a kis gyermek holttestét azonban nem sikerült megtalálniok, mert a sebes ár elsodorta. A mikor Weér Istvánnak hírül vitték az esetet, örülteként rohant felesége holttestéhez. Zokogva borult rá, azután fölugorva, elrohant haza. Otthon bezárkózott szobájába s revol-

verével szíven lőtte magát. A községben nagy részvétet keltett a Weér-család tragikus vége.

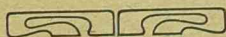
Harc a vadorzókkal. Kaposvárról jelenti tudósítónk, hogy azon a vidéken évek óta vakmerő vad-orzó-banda garázdálkodik. Legtöbbjét személyesen ismerik az erdőőrök, de furfangos voltak miatt eddig soha sem lehetett ellenük föllépni. A banda tagjai közül ketten, Sipos József kőműves és eddig még ismeretlen társa néhány nap óta a kaposvár-füredi határban özre lestek. A füredi uradalom erdőőre párnap előtt hajnalban rájuk akadt. Az erdőőr torkon ragadta az egyiket és fegyverét iparkodott elvenni. A segítségre siető Sipos József rászolt cimborájára:

— Lökd el magadtól, hadd lövöm le.

Az erdőőr kétségbeesetten szorította magához az ismeretlent, kinek teste paizsként fedte Sipos lövése elől. Roppant erőfeszítéssel sikerült az erdőőrnek jobb kezével a vadorzó vállán függő fegyvert elemelni s azt félkézzel a közvetetlen közelben álló Siposra sütötte. Az egész töltés Sipos gyomrába furódott s rögtön megölte a vadorzót. Cimborájának sikerült az erdőőr kezei közül elmenekülni. A kaposvári csendőrség keresi.

A csempész halála. Orsováról írják: Még m. hónap 12-én történt, hogy Basuleszku Juon plavisevicai parasztember kecskét és turót akart Szerbiából átcsempészni a Dunán egy szatócs számára. Fölbérelt két parasztembert, hogy 12-én éjjel várják kocsival a Kazán szorosnál. Megmagyarázta nekik, hogy ha ő a tulsó parton két szál gyújtót lobbant lángra, az annyit jelent, hogy jön a portékával, ha ellenben három szálát gyújt meg egymásután, ez meg annyit tesz, hogy aznap éjjel nem jöhet. A fuvarosok várták a csempészt, a ki első este három gyújtót lobbantott lángra. Másnap, harmadnap szintén ott voltak a fuvarosok, de a csempész többé egyáltalán nem adott életjelt magáról. Néhány nappal ezelőtt egy halottat fogtak ki a Dunából. A vizsgálat megállapította, hogy a halott Basuleszku, a kit a tulsó parton kiraboltak, meggyilkoltak s holttestét bedobták a Dunába. A rablógyilkosokat még eddig nem sikerült elfogni.

Izgalmas medvekaland. Izgalmas medvekalandban volt része a napokban Puntya György, Boncza György és Boncza János békási állattenyésztőknek. Puntya és Bonczák ugyanis a Csipkés havason marháikat legeltették, midőn egyik tehénük bögését hallották a közeli bokrokból. Fegyvereiket kézbe kapva siettek a hang felé, midőn a bokrok között látták, hogy egyik tehénüket egy hatalmas medve a földre teperte le. Boncza György azonnal rá is lőtt, de nem találta halálosan. Az ekként megsebzett vad prédáját odahagyva ráugrott a mellette levő Puntya Györgyre, őt leteperte s marczangolni kezdte. Boncza György látva társának életveszedelemét, fegyverét eldobta magától s a Puntján levő medvének a nyakát és fülét pusztá kézzel megragadta s róla le akarta huzni. Ez újabb beavatkozásra a medve két lábra állott s Boncza Györgyöt akarta keblére ölelni, de ez megbotlott s magára huzta a medvét. A hely ott meredek oldalas lévén. Összeölelkezve hemperegtek lefelé, a hol egy kevés idő múlva egymást eleresztették. Ugyanekkor érkezett oda Boncza János s a Puntya Györgynek még kilövetlen fegyverét felkapva, egy jól irányzott lövéssel a medvét leterítette. A vadászok még aznap taligára tették s nagy diadallal vitték haza. A két Bonczának semmi baja nem lett, ellenben Puntjának jobb kezét a medve erősen megmarta. (V. L.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Dohányfüstről. Sok ember szerint a szivarfüst ártalmas a lélegző szervekre. Ujabban az amerikai gégeorvosok társasága tanulmány tárgyává tette a kérdést. Mr. Mitchell a legnagyobb határozottsággal megcáfolja azt a nézetet, mintha a dohányfüst, ha lenyelik, a legfinomabb tüdőrészt érintené és nikotintartalma rászállana. A dohányfüst csak a nagy hörgőkig hatol. Habár a dohányzás elősegít minden betegséget, azért még se olyan súlyos a hatása. Megjegyzendő, hogy a nyílás, melyen a nikotin a vérbe juthat, messze esik a szájtól s az már útközben helyezkedik el, úgy hogy elenyésző és szinte ártalmatlan mennyiség az a nikotin, a mely a vérbe juthat. A füst lenyelése rossz szokás, melyre a papír-szivarok könnyebben csábít, mint a szivar és pipa. Egyébként pedig nincsen közvetlenül veszélyes hatása a cigarettának. A papír, melyet oly sokan mérgesnek tartanak, szinte ártalmatlannak mondható. Különben pedig — jelenti ki végül a tudós — a dohány minden alakjában egyformán veszedelmes. Az idegrendszerre gyakorol káros hatást.

Az öt esztendő kalap. Különös amerikai párbajon mulatnak most a törökkanizsaiak. Föltűnt a lakosságnak ugyanis, hogy a község egyik legelegánsabb gavallérja néhány nap óta össze vissza gyűrűt kalapot hord a fején. Mikor azután ennek az okát kutatták kiderült, hogy amerikai párbaj következtében jár egy. Egy leány miatt összezőrdült egyik barátjával. Az összezőrdülés vidám társaságban, borközi állapotban történt. A társaság a sértések után ki mondta, hogy a két fél vivjon amerikai párbajt, de nem ama veszedelmes módon, hogy a ki a fekete golyót huzza, annak agyon kell lőnie magát, hanem azt a föltételt állapították meg, hogy a vesztes fél becsület-szavára köteles öt esztendeig egy és ugyanazt a kalapot viselni. A vesztes kalapjára a vidám kompánia nyomban ráült s most a boldogtalan gavallér ebben a kalapban kénytelen öt esztendeig járni.

A nyelvek elterjedése. Az angol statisztikai hivatal nemrég megjelent évkönyvében hosszú cikk foglalkozik a különböző nyelvek elterjedtségével. Eredetük történeti s nemzeti vonatkozásaik szerint nyolc főnyelvtörzset és néhány különálló nyelvcsoporthot lehet megkülönböztetni; még pedig: 1. Indogermán nyelvek, a melyeknek eredete kisebb-nagyobb mértékben a szanszkritban található meg; ezen a nyelven beszél ma Európának legtöbb nemzete. Ennek a nyelvcsaládnak ágai: a) a germán nyelv (192 millió): a német, az angol, a svéd, a dán, a holland és a flamm. b) Román-görög nyelv (156 millió): az olasz, spanyol, portugál, asztur, francia, provánszi, vallón, román, rétoromán, ladin, furbán és ujjörög c) szláv nyelv (123 millió): az orosz, rutén, lengyel, cseh, vend, szerb, horvát, szlovén és bolgár. d) Iráni nyelv (26 millió): az appetza afgán, lezg, gruz, kurd, pustuh, oszszét és örmény. e) Hindu nyelvnek (260 millió): a hindi, pandzsabi, bengáli, mahrattii szindhi, gudzszeratti, orissza, aszszami, nepali, kazsmiri és kafir. 2. Az urál-altáji nyelvek: a magyar a finn, török, tatár, mongol. 3. A kaukázusi népek nyelve: a georgiai, mingrel, cserkesz, csecsenc, láz és avar. 4. A maláj-polinéziai néptörzs (40 millió). 5. Az egyszótagu nyelvek (400 millió): a kínai, andvis, szíami, kambedzsai, sán, tibeti stb. 6. A japán-koreai nyelvek. 7. A hamita-sémita nyelvtörzs (48 millió). 8. A bantunyelvek. 9. Belső-

Afrika nyelvei: a különféle négernyelvek (80 millió). 10. A dravid-nyelvnek (50 millió). 11. Amerika őslakóinak nyelve (12 millió). 12. Különálló nyelvek: a baszk (70.000); az albán (2 millió), a litván (3 millió), az ír, gael, erzi, kimri és korni kelta nyelv (6 millió) s végre a kamesatkainak.

A régi jó idők. Az öreg emberek, a kik a világ mai folyásával nincsenek megelégedve, számtalanszor visszasóhajtják a régi jó időket. Már pedig nem lehetett az jó világ, a mikor apáink öregeivel így levelezett a török: Mi a hatalmas és győzhetetlen Császárnak Eger várának tiszaduna között való helyeinek és hadainak gondviselő ura és parancsolója, tekintetes és nagyságos vitézlő Helit basa. Ti az ugynevezett Miskolci bírák és polgárok, fejetek, életetek vesztese alatt parancsoljuk, se éjet, se napot ne várjatok, mihelyt ez uri Cimeres levelünket látjátok, Otthon hamar sietséggel három ezer tizenkét kila árpát és a tizenkilenc ezer kilencven kila kölest szekerekre rakván, vigyétek új várba, és új várból levelet hozzatok, azt el ne hallgassátok, mertha öt-hat napig az élest el nem indítjátok, bizonyosan elhiggyétek, hogy az várostok közepén közületek tizet körösztil vasba veretünk. Iratott az Eger várában die X bris 1663. Szóval a régi jó időkben is volt olyan dolog, a miben csak az a jó, hogy már — régen volt.

A kártya. Hogy mikor is ki találta föl a kártyát, mindeddig nem sikerült kikutatni. Azt hiszik, a szaracénok hozták az ördög bibliáját Európába. A kínaiak még mielőtt mi a kártyát ismertük volna, játszottak már elefántcsont- vagy fa-lapocskákkal, a melyre figura volt festve, de ebből a játékból a kártyázás nem fejlődhetett. Európában, úgy látszik, a XIII. században kártyáztak először. A worcesteri színódus 1240-ben eltiltotta a kártyázást; de azért később megint roppantul elterjedt a szórakozásnak ez a fajtája és pedig a fametszés föltalálásával, 1422-ben. IV. Edvárd angol király idejében, 1463-ban jutott először némi hírnévre a kártyagyártás. Ez időből származik ugyanis az a rendelet, a mely a virágzó hazai kártyaipar védelmére a külföldi kártya behozatalát eltiltja. Az előkelő körökbe csak VII. Henrik korában jutott a kártya. Ekkor már a királyi háztartás számadásában is rovatot nyitottak neki. A kártyázás akkor meglehetősen drága mulatság lehetett, mert egy játszma árát öt font sterlingben állapították meg. Az ideig semminemű törvény nem szabályozta a kártyajátékot. VII. Henrik a céhekbe osztott mesterlegényeknek megtiltotta a játszását s csak karácsony estéjén volt szabad játszaniok, akkor is mesterük jelenlétében. VIII. Henrik a rendeletet megszigorította, a minek természetes következménye volt, hogy a kártyázás még népszerűbb lett. Anna királynő idejében a karácsonyestét lehetetlen volt elképzelni reggelig tartó kártyázás nélkül. II. Károly korában élt Stewenson, a krónikairó, a ki följegyzéseiben megemlíti, hogy a karácsonyi bevásárlás végett a városba küldött cseléd jobban kikapott, ha a kártyát mint ha a puddinghoz való felejtette megvenni. Valami vonzó volt e játékban, a melyet különben egész éven át nem volt szabad üzni. Az akkori primero, gresco és gleck játékokat ma már nem ismerik. Sokkal később alkult a paraszti trump egyik változatából a whist. Farguar 1707-ben írott egy vigjátékában említi először, habár valószínű, hogy száz évvel azelőtt már játszották a londoni Crown-Coffehouse-ban a hol föl is találták.

A babiloni orvos. Szuzában ásták ki Hammurabi babilonai királynak törvénykönyvét, ékírással borított táblákat, a melyek érdekes világot vetnek a Biblia

idejébeli kor műveltségére. Mózes szerint ugyanis Hammurabi Ábrahám kortársa volt. A kiadott törvények határozott utasítást tartalmaznak a sebészek számára. Az akkori sebész is csinált műtétet, de nem azért, hogy gyógyítson. A gonosztévó elétkelenítését a sebész végezte, a ki egyszersmind hóhér is volt. Az orvosnak azu volt a neve s a végzett műtétért szigorú felelősséggel tartozott. Hammurabi törvényének néhány szakasza megszabja a honorárium nagyságát, tehát már akkor is ismerték a hivatalos orvosi díjszabást. Ha az orvos szabad emberen végzett köpülést s meggyógyította vagy ha a hályogot kibocsátotta s a szem megmaradt, tíz sekel pénzt kapott. Hogyha a páciens föl szabad ember rabszolgája volt, akkor öt sekel járt, míg ha szabad ember rabszolgáját operálta sikerrel, a tulajdonos két sekelt fizetett az orvosnak. A sekel körülbelül egy koronát ért. Ha azonban a szabadember az operáció következtében meghalt vagy megvakult, a szerencsétlen sebésznek — levágták a kezét. Rabszolgá haláláért rabszolgával kellett kárpótolni a tulajdonost. Szigorú volt a törvény, de azért mégis kevés lecsapott kezű sebész volt Babiloniában. Ez nem a sebészek ügyességének tulajdonítható, hanem annak, hogy minden tennivaló a csillagjóslással kezdődött. Ha a csillagok szerencsétlen napot jövendöltek, a sebész elutasította a beteget, mert jobban örült karja megmaradásának, mint a hogy bánkódott a honorárium elvesztésén.

A vilámos vonat. A porosz vasutak marienburgzoteni katonai vonalán néhány hónap óta rendkívüli gyorsaságu vonatokkal kísérleteznek. A mai próba alkalmával, mint Berlinből táviratozzák, egy Siemens-féle villámos vonattal óránként kétszázegy kilométer gyorsaságot értek el. Az érdekes kísérletnél igen sok műszaki tiszt és szakember volt jelen. A kísérletek már eddig is igazolták, hogy száznegyven kilométer gyorsasággal akármely jókarban tartott pályán minden veszedelem nélkül lehet villámos vonatokat járatni.

Szerkesztői üzenetek.

Schmuk György urnak, Marczali. Özvendünk, hogy az utadó dolgában adott utbaigazításunknak hasznát vette. Bizonyára számosan vannak a kartársak közt olyanok, kik szó nélkül fizetnek illetéktelenül utadót, lapunkat azonban nem jut eszükbe járatni, pedig egy-egy jó tanács gyakran meghozná a csekély előfizetési díjat. Hiába! sokan nem tudják, hogy hol keressék a jó barátot! Üdvözlét! **Fejes Mihály** urnak, Izska. Bizony szomorú dolog az, hogy az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott alászték fizetéseit sok helyt még mindig olyan rendetlenül fizetik. Reméljük azonban, hogy ez csak az átmenet következménye s ez a fonák helyzet mihamarább javulni fog.

A kiadóhivatal postája.

Polják Antal urnak, Szepsi. Előfizetése mult hó végéig járt le. **Biró György** urnak, Szintye. A mostani évfolyam 4-én megjelent első számát 3-án tettük postára s eddig bizonyosan megkapta. **Pápai Antal** urnak, Hővej. Az év végeig van előfizetve. **Kriszt György** urnak, Kapnikbánya. **Keresztes István** urnak, Csún. **Barna János** urnak, Szirák. Lapunk VII-ik évfolyama az 52-ik számmal befejeződött, a mi természetes is, mert a hetilap az év 52 hetéhez képest ugyancsak ennyiszer jelenik meg. Az új évfolyam október 4-én megjelent első számát bizonyosan megkapták már. **Hyross András** urnak, Ghymes. Előfizetése a beküldött 3 koronával november közepéig van rendezve. **Asztalos Károly** urnak, Nadrág. Előfizetése november végeig tart s így a lapot addig tovább küldjük. **Lisska Lipót** urnak, Kecskemét. **Lakatos Mihály** urnak, Lakytelek. **Farkas János** urnak, Soborsin. 4—4, illetve 2 korona előfizetés beérkezett köszönettel nyugtázzuk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fil.
Fél évre	4 kor. — fil.
Negyed évre	2 kor. — fil.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendőek.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradzky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlközásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszöres hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1903. Október 11.

2. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Teendőink a jövőben.
2. A kóborebek determinációja.
3. A hű áportírozó.
4. A vidra legbiztosabb fogási módja.
5. A Pukk-féle szabadalom.
6. Hasznos tudnivalók.
7. Hírek.
8. Különfélék.
9. Adomák.
10. Szerkesztői üzenetek.
11. A kiadóhivatal postája
12. A borítékon.
13. Hirdetések és pályázatok.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ó cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

III. A XVszámu, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közreboesajtása alkalmából ajánljuk legkészségebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési czikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekintheő számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készitettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó czikket készsèggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet forditunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik oleső reklám árak által régi vevőinket megteveszteti óhajttják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ivet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ó császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutány

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Világhírű, szlavoniai állabokból származó
kocsányos és kocsánytalan

TÖLGY vető **MAKKOT**

magas csiraképes
nemkülönb mindenemű
őszti vetésre alkalmas

Jegenye fenyő magot

erdei vető-magot

elismert jó minőségben szállít

Faragó Béla

csász. és kir. udvari szállító

Magyar Magpergető gyára
és

==== Erdészeti mag-
kereskedése =====

Zala-Egerszegen

és kéri a t. hazai erdész-közönség
hathatós pártfogását.

Hogy a hazai erdész közönség pártolásáért érzett hálámat lerójjam a magyar erdészek és erdészeti altisztek árvái javára 6000 koronás alapítványt létesítettem a melyet az »Országos Erdészeti Egyesület 334/1903 számú átiratával elfogadni határozok.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

A kontinens régi jó hírnevő vállalata.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos díszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.

Slavoniai és Magyar kocsányos és kocsánytalan

Tölgy vető makkot

Jegenyefenyő magot

és mindennemű őszi vetésre szükséges

ERDEI VETŐ MAGOT

szállít

**elismert kitűnő minőségben,
a lehető legolcsóbb árak mellett**

Stainer Gyula

csász. és kir. udvari szállító

első körmendi **magyar** magpergető
intézete

Körmenden

és kéri a tisztelt erdészközönséget úgy a magvak jóssága, valamint
a kiszolgálás pontossága felől magának próbarendelés útján meg-
győződést szerezni.

Egyszer s mindenkorra kijelentem, hogy a számlaösszegeből 2% t. c.
vevőim által megjelölendő erdészeti alapítvány javára levonható és az
Országos Erdészeti Egyesületnek beküldhető.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Több ezer elismerő nyilatkozat. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.